

מכללת יעקב הרצוג

ימי עיון בתנ"ך

קייץ תשס"ח

פרשות המתנגדות לכאורה לרעיון המקדש ומשמעותן א' שמאע

שמות כ: (יח) ויאמר ה' אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם: (ט) לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: (כ) מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך:

שמות כה: (א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי: (ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: (ט) ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו: (י) ועשו ארון... ואל הארון תתן את העדת אשר אתן אליך.

דברים יב: (ד) לא תעשון כן לה' אלהיכם: (ה) כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלהיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: (ו) והבאתם שמה... (יא) והיה המקום אשר יבחר ה' אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו את כל אשר אנכי מצוה אתכם...

שמואל ב ז: (א) ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל איביו: (ב) ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים ישב בתוך היריעה: (ג) ויאמר נתן אל המלך כל אשר בלבבך לך עשה כי ה' עמך: (ד) ויהי בלילה ההוא ויהי דבר ה' אל נתן לאמר: (ה) לך ואמרת אל עבדי אל דוד כה אמר ה' האתה תבנה לי בית לשבתי: (ו) כי לא ישבתי בבית למיום העלתי את בני ישראל ממצרים ועד היום הזה ואהיה מתהלך באהל ובמשכן: (ז) בכל אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר דברתי את אחד שבטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי את ישראל לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים: (ח) ועתה כה תאמר לעבדי לדוד כה אמר ה' צבאות אני לקחתיך מן הגוה מאחר הצאן להיות נגיד על עמי על ישראל: (ט) ואהיה עמך בכל אשר הלכת ואכרתה את כל איביך מפניך ועשתי לך שם גדול כשם הגדלים אשר בארץ: (י) ושמתי מקום לעמי לישראל ונטעתיו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יסיפו בני עולה לענותו כאשר בראשונה: (יא) ולמן היום אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והניחתי לך מכל איביך והגיד לך ה' כי בית יעשה לך ה': (יב) כי ימלאו ימיך ושכבת את אבתיך והקימתי את זרעך אחרריך אשר יצא ממעיך והכינתי את ממלכתו: (יג) הוא יבנה בית לשמי וכננתי את כסא ממלכתו עד עולם: (יד) אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן אשר בהעותו והכחתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם: (טו) וחסדי לא יסור ממנו כאשר הסרתי מעם שאול אשר הסרתי מלפניך: (טז) ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפניך כסאך יהיה נכון עד עולם: (יז) ככל הדברים האלה וככל החזיון הזה כן דבר נתן אל דוד.

מלכים א ח: (א) אז יקהל שלמה את זקני ישראל את כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלם להעלות את ארון ברית ה' מעיר דוד היא ציון (ג) ויבאו כל זקני ישראל וישאו הכהנים את הארון: (ד) ויעלו את ארון ה' ואת אהל מועד ואת כלי הקדש אשר באהל ויעלו אתם הכהנים והלויים: (ו) ויבאו הכהנים את ארון ברית ה' אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל תחת כנפי הכרובים: (ט) אין בארון רק שני לחות האכנים אשר הנח שם משה בחרב אשר כרת ה' עם בני ישראל בצאתם מארץ מצרים: (י) ויהי בצאת הכהנים מן הקדש והענן מלא את בית ה': (יא) ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד ה' את בית ה': (יב) אז אמר שלמה ה' אמר לשכן בערפלי: (יג) בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים: (יז) ויהי עם לבב דוד אבי לבנות בית לשם ה' אלהי ישראל: (יח) ויאמר ה' אל דוד אבי יען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי הטיבת כי היה עם לבבך: (יט) רק אתה לא תבנה הבית כי אם בנך היצא מחלצריך הוא יבנה הבית לשמי: (כ) ויקם ה' את דברו אשר

דבר ואקם תחת דוד אבי ואשב על כסא ישראל כאשר דבר ה' ואבנה הבית לשם ה' אלהי ישראל: (כא) ואשם שם מקום לארון אשר שם ברית ה' אשר כרת עם אבותינו בהוציאנו אתם מארץ מצרים: (כב) ויעמד שלמה לפני מזבח ה' נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו השמים: (כג) ויאמר ה' אלהי ישראל אין כמוך אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת שמר הברית והחסד לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם: (כד) אשר שמרת לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו ותדבר בפיו ובידך מלאת כיום הזה: (כה) ועתה ה' אלהי ישראל שמר לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו לאמר לא יכרת לך איש מלפני ישב על כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני כאשר הלכת לפני: (כו) ועתה אלהי ישראל יאמן נא דבריך דברך אשר דברת לעבדך דוד אבי: (כז) כי האמנם ישב אלהים על הארץ הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בניתי: (כח) ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו ה' אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך היום: (כט) להיות עינך פתוחות אל הבית הזה לילה ויום אל המקום אשר אמרת יהיה שמי שם לשמע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום הזה: (ל) ושמעת אל תחנת עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע אל מקום שבתך אל השמים ושלחת: (לג) בהנגף עמך ישראל לפני אויב אשר יחטאו לך ושבו אליך והודו את שמך והתפללו והתחננו אליך בבית הזה: (לד) ואתה תשמע השמים ושלחת לחטאת עמך ישראל והשבתם אל האדמה אשר נתת לאבותם: (לה) בהעצר שמים ולא יהיה מטר כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את שמך ומחטאתם ישובו כי תענם: (לו) ואתה תשמע השמים ושלחת לחטאת עבדיך ועמך ישראל כי תורם את הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה לעמך לנחלה: (לז) רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה שדפון ירקון ארבה חסיל כי יהיה כי יצר לו איבו בארץ שעריו כל נגע כל מחלה: (לח) כל תפלה כל תחנה אשר תהיה לכל האדם לכל עמך ישראל אשר ידעון איש נגע לבבו ופרש כפיו אל הבית הזה: (לט) ואתה תשמע השמים מכון שבתך... (מא) וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא ובא מארץ רחוקה למען שמך: (מב) כי ישמעון את שמך הגדול ואת ירך החזקה וזרעך הנטויה ובא והתפלל אל הבית הזה: (מג) אתה תשמע השמים מכון שבתך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי למען ידעון כל עמי הארץ את שמך ליראה אתך כעמך ישראל ולדעת כי שמך נקרא על הבית הזה אשר בניתי: (מד) כי יצא עמך למלחמה על איבו בדרך אשר תשלחם והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת בה והבית אשר בנתי לשמך: (מה) ושמעת השמים את תפלתם ואת תחנתם ועשית משפטם: (מו) כי יחטאו לך כי אין אדם אשר לא יחטא ואנפת בם ונתתם לפני אויב ושבו שביהם אל ארץ האויב רחוקה או קרובה: (מז) והשיבו אל לבם בארץ אשר נשבו שם ושבו והתחננו אליך בארץ שביהם לאמר חטאנו והעוינו רשענו: (מח) ושבו אליך בכל לבבם ובכל נפשם בארץ איביהם אשר שבו אתם והתפללו אליך דרך ארצם אשר נתתה לאבותם העיר אשר בחרת והבית אשר בנית בניתי לשמך: (מט) ושמעת השמים מכון שבתך את תפלתם ואת תחנתם ועשית משפטם: (נד) ויהי ככלות שלמה להתפלל אל ה' את כל התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח ה' מکرע על ברכיו וכפיו פרשות השמים: (נה) ויעמד ויברך את כל קהל ישראל קול גדול לאמר: (נו) יהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו: (נח) להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו:

ישעיהו סו : (א) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתתי: (ב) ואת כל אלה ידי עשתה ויהיו כל אלה נאם ה' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח וחרד על דברי: (ג) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר ה':